

Pionergerning på nordisk plan

Et vue over samarbejdet mellem de nordiske lande set på baggrund af NJS' ærværdige alder

45 år før etableringen af Foreningen Norden og 78 år inden Nordisk Råd kom i gang, indså jernbaneansatte i Sverige, Norge og Danmark, at der var behov for et samarbejde på tværs af grænserne. Når denne sammenligning trækkes frem, skyldes det, at den mere end noget andet illustrerer, hvilken pionergerning der var tale om, da NJS blev stiftet for nu 125 år siden og dermed fik status som en af de ældst kendte organisationer på nordisk plan.

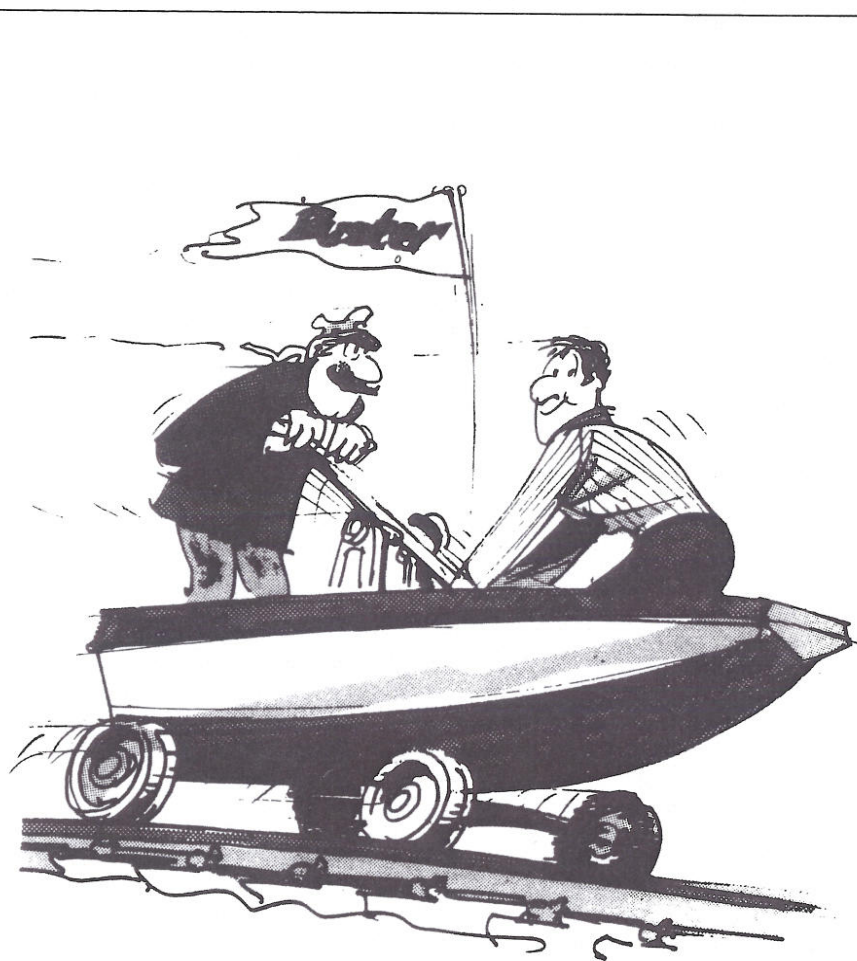
En sådan form for samarbejde mellem faggrupper i de nordiske lande var så langt tilbage i tiden ingen selvfølge. Ganske vist havde der i årtierne forinden været bestræbelser i gang for at fremme et nordisk fællesskab, udtrykt gennem den såkaldte skandinavisme. Den skulle ses som et modtræk til tysk påvirkning. Men der viste sig at være for megen snak og for lidt indhold bag disse bestræbelser, så hele denne idealistiske bevægelse langsomt døde ud.

Til gengæld nærmede man sig hinanden på det mere jordnære plan. Initiativet kom fra fagfolk, som følte et behov for at udveksle erfaringer. På omtrent samme tidspunkt som dannelsen af NJS begyndte nordiske juristmøder, møder for nationaløkonomer og skolemøder. Et andet udtryk for samarbejdet var nordiske industri-, landbrugs- og kunststudstlinger. Den første fandt sted i København i 1872.

Blandt de mest betydningsfulde eksempler på samarbejde over grænserne var den nordiske møntunion fra 1875. Den betød, at mønter gjaldt som frit betalingsmiddel i de fire lande, og den ordning varede frem til første verdenskrig.

Ligesom inden for NJS har der også i andre sammenhænge været det mønster, at samarbejdet i første omgang gjaldt Sverige, Norge og Danmark, mens Finland senere sluttede sig til.

For Foreningen Norden, stiftet i 1919, var det tilfældet i 1924 – samme år som NJS fik en finsk afdeling – og for Nordisk Råd, dannet i 1952, skete det i 1955. Talrige andre samarbejdsorganer på nordisk plan har set dagens lys i dette århundrede, så man kan sige, at hvad der var selvfølgelig for jernbaneansatte i 1870'erne, blev det i stigende grad på talrige andre fagområder, men i ganske mange tilfælde 50-100 år senere.

FISKARS®

— kiskonkiinnitys- ja raidetarvikkeet —

Inhan Tehtaat Oy Ab
63700 ÄHTÄRI, Puh. (06) 5355 111